

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Aniol Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkami niedzielny“ —
W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł —
w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł —
— przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł.,
przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł. — W razie wypadków
spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp.
wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonanci
nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. pocz. 33

Chojnice, niedziela 22 sierpnia 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łanowej od wiersza petyt. Inb jego miejsce 15 gr, na 3-iej stronie 6 łan. 25 gr, na 2-iej stronie 6 łan. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w gułd. gdańskich.
— Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20^{1/2} nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Rozzuchwlenie się żydostwa w Polsce.

Narodu żydowskiego tak samo jak zwłeraż tak drażliwych nigdy oswoić nie można. Duch cywilizacji pozostanie mu zawsze obcy. Żydów można jedynie utrzymać w karchach silną ręką, przed którą mają respekt, która im imponuje i którą szanują. Najlepszym w tym względzie przykładem są Niemcy, którzy nigdy dla Żydów łagodniejszą nie mieli, a którym jednakowoż Żydzi najchętniej się wysługują a nawet język niemiecki jako swój żydowski żargon uważają.

W Polsce natomiast zawsze okazywaliśmy słabość wobec Żydów i dlatego też Żydostwo wszędzie i zawsze gdzie i jak mogło nam szkodziło i nigdy nie ma miary w swych pretensjach zachwałych.

Zwłaszcza po przewrocie majowym, w którym żydostwo brało bardzo wybitny udział, zachwałłość Żydów wprost nie zna granic i zaczyna niepokoić nawet samych ich popleczników.

Oto poniżej kilka obrazków z popisów żydostwa w Polsce w ostatnim czasie:

O kurję wyborczą dla Żydów.

Przywódcą żydów — ortodoksem, poseł Eljasz Kirszbraun, wystąpił w zarzonym dzienniku „Der Jud“ za utworzeniem odrębnej kurji żydowskiej przy wyborach parlamentarnych. Nie jest to pierwsze wystąpienie posła Kirszbrauna. Jeszcze w okresie debaty parlamentarnej nad rewizją Konstytucji zgłosił on w Kole Żydowskim analogiczny wniosek, który zresztą upadł.

Obecnie poseł Kirszbraun twierdzi, że dla utrzymania reprezentacji żydowskiej w parlamencie na właściwym poziomie liczebnym konieczne jest wyodrębnienie wyborców — żydów w osobną kurję. W przeciwnym razie powstaje obawa, że po zamierzonej przez „prawicę“ reformie ordynacji wyborczej przedstawicielstwo żydowskie zostanie dotkliwie zredukowane. Przy osobnej kurji stała liczba mandatów byłaby dla żydów z góry zagwarantowana: z kalkulacji posła K. wynikałoby, że kurja żydowska wybierałaby około 45 posłów, gdy dziś Koło Żydowskie liczy 34 posłów.

Posł Kirszbraun zapowiada energiczną walkę w obronie swego projektu. Z punktu widzenia interesów polskich kurja żydowska rozbiłaby blok mniejszości, usuwając zeń silny finansowy i polityczny czynnik oraz oczyściłaby agitację wyborczą od pierwiastka rasowych antagonizmów.

Żyd Kirszbraun należy do stateczniejszych Żydów. To też posłuchajmy, na co sobie pozwala jego złomek znany szovinista żydowski Grynbaum, wybitna osobistość w obozie przewrotu majowego.

Oto co pisze nawet lewicowe pismo „Unja“:

Posł Grynbaum wygraża rządowi aż z Paryża.

Kilkakrotnie zwracaliśmy uwagę na to, że koła żydowskie i prasa żydowska popadają szybko w zderzanie i gotowe są wypowiedzieć poparcie rządowi, ponieważ ten nie dość szybko realizuje ich pragnienia.

Posł Grynbaum, pojechał aż do Paryża, aby stamtąd przez „Pariser Hajnt“ wypowiedzieć nową fiłpikę.

Posł Grynbaum oświadczył, iż koło żydowskie udzieliło swego poparcia obecnemu rządowi, który zdaje się mieć dobrą wolę załatwienia pewnych postulatów żydowskich.

„Idziemy jedną drogą — mówił p. Grynbaum — nie można jednak wiedzieć jak długa będzie ta droga. Narazie nie jesteśmy jeszcze wolni od obaw. Kamień niem problemiczny będzie sprawa numerus clausus. Domagamy się odwołania osławionego okólnika Głównego i ustalenia przez rząd zasad przyjmowania słuchaczy na wydziały o ograniczonej liczbie miejsc. Do chwili wyjazdu mego z Polski nic w tym kierunku nie zostało uczynione. Jeśli żądania nasze w tej sprawie nie zostaną zaspokojone, będziemy musieli rząd zwalczać“.

Jak to „zwalczać“ będzie wyglądało — zobaczymy. P. Grynbaum przecenia, zdaje się, swoje siły.

Żydzi zamierzają rządowi dyktować swe warunki.

Na zebraniu Żydów-sjonistów odbytym 18. lipca br. w Warszawie senator żydowski Kerner stwierdził m. in.:

Polityczna ugoda z Wł. Grabskim nie dała pozytywnych rezultatów a tylko zlamala jedność wśród grup żydowskich; pomimo to zwyciężył prąd domagający się pełni praw ludzkości dla Żydów w myśl Konstytucji i doprowadziło to do tego, że obecnie żydowska reprezentacja parlamentarna posiada wpływ na równi ze wszystkimi klubami sejmowymi.

I jest to wielkie zwycięstwo, bo klub żydowski będzie mógł dyktować rządowi swe warunki, bo inaczej zagrozi mu wotum nieufności.

1) w żądaniach swych żydzi sjonisci postawili następujące: „żądamy od rządu pełni praw dla żydów i za to jesteśmy gotowi dać rządowi jedynie nasze

głosy. Dalej Koerner poruszył sprawę ucisku gospodarczego który rujnuje życie ekonomiczne Żydów, w której to sprawie wysunięto żądania gospodarzce.

Sprawa ustawy przemysłowej musi być rozważana w ten sposób, że rząd powinien wycofać tę ustawę w jej obecnym brzmieniu, bo ona zniszczyłaby egzystencją rzemieślników żydowskich.

2) sprawa powiedzial Koerner jest kwestja odpowiedzialności; dalej rozporządzenie o koncesjach monopolowych musi być zmieniona: „numerus-clausus“ postanowiliśmy zwalczać wszelkimi środkami, dostępnymi nam czy to w kraju czy też zagranicą. Będziemy walczyć przeciwko ustawie samorządowej, która dąży do ograniczenia praw ludności żydowskiej.

Widać, że żydofiliska polityka pp. Bartla i Piłsudskiego wydaje już swe owoce b. niepożądane zwłaszcza dla naszej dzielnicy.

Krótki przegląd polityczny.

Lewicowiec p. Seydlitz mianowany wicewojewodą pomorskim. — Zawiedzione nadzieje niemieckich. — 21 zabitych 30 osób rannych podczas katastrofy kolejowej w Niemczech. Drobnie wiadomości.

Widocznie wśród Pomorzan niema osób godnych wyższych stanowisk. Albowiem ostatnio znowu dekretem p. ministra spraw wewnętrznych na stanowisko wicewojewody pomorskiego mianowany został p. dr. Mieczysław Seydlitz z Poznania. P. Seydlitz był swego czasu urzędnikiem m. in. b. dzielnicy pruskiej. Niedawno kandydował na stanowisko wiceprezydenta m. Torunia. Jest członkiem organizacji „Młodej Polski“, którą posiadają o stosunki z masonerją.

Ustępstwa dla Żydów w zawoździe rzemieślniczym. Ustawa przemysłowa opracowana przez Mini sterstwo Przemysłu i Handlu przewiduje równouprawnienie organizacji zawodowych, m. in. żydowskich związków rzemieślniczych z cechami.

W sprawie kwalifikowania rzemieślników nie przyjęto żądania cechów, aby kwalifikowanie należało do nich, czynności te oddane będą specjalnym komisjom z udziałem cechów, związków zawodowych i delegatów rządu.

W takim świetle przedstawia się opieka obecnego rządu dla rzemiosła polskiego, o czym to agitatorzy stronnictwa „Stanu Średniego“ tyle głoślili. Może to rzemieślnikom Polakom otworzy oczy.

Układ przyjaźni polsko-jugosłowiańskiej. Celem zacieśnienia węzłów przyjaźni, tak szczęśliwie istniejących pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a królestwem Serbów, Kroatów i Słoweńców, oboje rządy uzgodniły tekst paktu przyjaźni i traktatu o arbitrażu i concyliacji, których podpisanie nastąpi w Genewie we wrześniu r. b. Przez pakt ten, oparte w zupełności na zasadach Ligi Narodów, obydwaj rządy chcą dać nowy dowód pokojowego ducha, jakim są ożywione. Umowę tę powitać należy z wielką sympatją.

Proces przeciw Niemcom o szpiegostwo rozpoczął się przed sądem wakacyjnym w Katowicach. Oskarżeni są: dawniejszy komisarz policji Libera, b. porucznik a obecnie kapitan rezerwy Bogusch, niemiecki porucznik Emil Helneke i kupiec Wróbel. Wszyscy

oskarżeni przebywają od 8 mies. w areszcie. Zarzuca się im szpiegostwo na korzyść Niemiec. Rozprawy odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Dotąd przesłuchano 21 świadków.

W strasznej katastrofie kolejowej pod Lehrte, o której pisaliśmy wczoraj, stwierdzono dotąd śmierć 21 osób, 30 osób odniosło ciężkie rany. Przypuszczają że sprawcą zamachu, na którego wykrycie wyznaczono 25 000 marek, jest pewien zwolniony ze służby kolejarz w Gardelegen, który miał dokonać zamachu ze zemsty. Poczyniono kilka aresztowań.

Sądzą jednak, że przyczyną nieszczęścia był zmurszały podkład.

Przywódcy strejkujących górników w Anglii chcą dalszego strejku. W Londynie odbyła się konferencja między przedstawicielami właścicielami kopaliń a delegatami górników. Konferencja nie dała pomyślnych wyników i została zerwana.

Król rumuński Ferdynand przybył do Paryża.

Groźna sytuacja w Tangerze półkolonii hiszpańskiej. „Westminster Gazette“ donosi z Tangeru, iż sztykują się tam rozruchy. Zapowiedziany został strajk generalny z powodu ogólnego niezadowolenia ludności hiszpańskiej oraz tubylczej z administracji w Tangerze. Generał Primo de Rivera zamierza podobno wysłać dla ochrony miasta wojska hiszpańskie. Angielskie, hiszpańskie i francuskie okręty wojenne zostały powiadomione o krytycznej sytuacji.

W kołach Watykanu mówią, iż wiadomości, nadchodzące z Meksyku wywarły na papieżu wielkie wrażenie. Papież wyraził się w rozmowie z pielgrzymką jugosłowiańską, iż to, co się obecnie dzieje w Meksyku, może się stać i w innych krajach (czyżby papież myślał o Polsce?) dlatego też zaleca pielgrzymom obronę religji katolickiej.

Bardzo wyraźnie. P. Bartel nakazuje popierać pismo żydowskie.

Słowo Pom. ogłasza następujący komunikat: P. przez Rady Ministrów Bartel zwrócił się do wszystkich pp. ministrów, przypominając okólnik Rady Ministrów, z 13 go lutego 1924 nr. 2209 w sprawie wyłącznego pośrednictwa ogłoszeń Pata w publikowaniu płatnych ogłoszeń władz i urzędów i zarazem wskazał na dziennik „Nowy Kurjer Polski“ jako pismo, w którym winny być zamieszczane te ogłoszenia.

Wobec powyższego uprasza się o wydanie zarządzenia w kierunku uwzględnienia przy wszelkich płatnych ogłoszeniach urzędowych „Nowego Kurjera Polskiego“ w pierwszym rzędzie.

Wszelkie wypadki niestosowania się władz i instytucji państwowych do wskazań wspomnianych wyżej okólnikiem będą w myśl zalecenia, zaznaczonego w winiecie niniejszego pisma (wyłączne pośrednictwo

Pata w publikowaniu płatnych ogłoszeń władz i urzędów państwowych) okólnika, komunikowane Prezydentem Rady Ministrów.

Kierownik PAT w Toruniu M. P. podpis nieczytelny.

Nie trzeba chyba tłumaczyć, że powyższe „zalecenie“ rozciąga się i na wojsko.

Komentarz zbyteczny, bo każdy widzi, że wymierzają się nowy cios prasie polskiej na korzyść zażydnego Pata i zupełnie już żydowskiego „Nowego Kur.“ — Polskiego (?). Cios ten jest wymierzony bardzo dokładnie pod groźbą represaliów urzędowych.

Tak więc urządowo robi się Judeo-polskie. Spodziewamy się, że na to zareagują odpowiednio Polacy, którzy jeszcze czytają i popierają prasę żydowską (jak kurjerki i ekspresy czerwone).

Krótkie wiadomości ze świata.

Jak się Niemcy wydziedziczą Anglikom, za ich beznamiętnie popieranie dążeń niemieckich. Biuro telegraficzne Reutera donosi z Wiesbadenu, że tłum obrzucił kamieniami oficerów angielskich w chwili, gdy przejeżdżali samochodem przez przedmieście Wiesbadenu. Policja podjęła śledztwo w tej sprawie.

Francja zaprotestowała przeciw zwróceniu przez Belgję Eupen i Malmedy Niemcom (wzmacnianiu za pożyczkę).

Ekskajzer Wilhelm zachorował na gripę. Lekarz jego czyni zabiegi, aby Wilhelmowi pozwolili wyjechać na południe.

Rewolucja wybuchła w Ncaregnia w Ameryce środkowej. Rebellejanci zajęli kilka miast.

Trzęsienie ziemi odczuło znowu w Irlandji.

Owacje dla pływaczki Gertrudy Ederle.

Tłum owacyjne wita słynną pływaczkę Ederle po rekordowym przepłynięciu kanału La Manche.

Sprawy gospodarcze.

Ulgę podatkowe.

W związku z przemówieniem ministra Skarbu w Krakowie i zapowiedziami o ulgach podatkowych dowiadujemy się, że obejmą one przedewszystkiem kary za zwłokę, które będą ustalone na 2/3—3 proc. miesięcznie, pozatem w ciągu 2—3 tygodni opracowany będzie projekt zreformowania podatku obrotowego żeby nie wpływał na podrożenie artykułów wędrujących przez wielu pośredników.

Sprawy podatkowe.

10 proc. dodatek pobierany będzie od wszystkich zaległości podatkowych, podatków pośrednich, bezpośrednich opłat stempowych, podatku spadkowego i darowizn, zaliczka zaś podatku obrotowego za drugi kwartał br. rozłożona zostanie na dwie równe raty, płatne do 20 sierpnia i 20 września, 10 proc. dodatku wyrównawczego doliczone będzie do drugiej raty.

Tajemnica grobowca.

Powieść z życia francuskiego.

160)

— Miesiąc już — mówi Verdier — jak policja bardzo się kreć, ale napróżno. Zabójstwo Oktawji połączyła ze zdarzeniem na cmentarzu Pere Lachaise i na ulicy Montorguella, lecz sprawy nie znalazła i nie znajdzie. Podjął się uwolnić nas od Marji Bressoles, a ta spodkoberczylni po Armandzie Dharville jeszcze żyje.

— Ale umiera.

— Tak, lecz z osłabienia, które pociągnąć się może jeszcze tydzień, miesiąc, a może i rok, a my tak długo nie możemy czekać.

— Cóż więc czynić?

— Skończymy już raz.

— Ale w jaki sposób?

— Nad tem razem się naradzimy.

VI.

Lartigues przemówił:

— Oto uczeni twierdzą, że jeżeli młodą dziewczę gad jakiś ukąsi i nie wyleczy się ona zupełnie, a za mąż wyjdzie i zostanie matką dziecko pochłonie w sobie jad i matka jest uratowana. Albo się bardzo myli, albo gdy podsuniesz doktorowi myśl tak prostą i praktyczną, czempredziej doradzać będzie wyjście za mąż. Ojciec, który dla córki tylko żyje, uchwycił się tego, jak pljany płotu nie mając pod ręką innego męża, bo Albert de Gibray umiera, a przytem sędzia śledczy sprzeciwia się temu małżeństwu, zacnie cię błądzą, ażebyś czempredziej ożenił się z jego córką i wtedy nie już nie przeszkodzi nam wykonać tego, co postanowiliśmy.

— A to jak? powiedzże nareszcie.

Nieporządki w bydgoskiej Miejskiej Kasie Oszczędności.

Łącznie z wykrytymi niedawno nieporządkami w bydgoskim Banku Dyskontowym wyszły teraz na jaw także nieporządki w bydgoskiej miejskiej kasie oszczędności, które doprowadziły do uwięzienia rendanta Machowicza i zawieszania w urzędzie decernenta Wachego. Machowicz jest obwiniony między innymi o

rozmyslne przetrzymywanie weksli przeznaczonych do protestu. Większość tych weksli znaleziono w jego prywatnym mieszkaniu. Na Wachego spada zarzut złego dozoru, pozatem miał się w ostatnim czasie zaprzyjaźnić z Machowiczem. Czy miasto jest poszkodowane przez p. Machowicza na razie niewiadomo.

KRONIKA.

Dzisiaj: Joanna wd.
21 8 26 Słońca wschód 4.53 zachód 19.13
Księżycy wschód 18.25 zachód 1.32

Jutro: Tymoteusz z tow. mm.
22 8 26 Słońca wschód 4.54 zachód 19.10
Księżycy wschód 19.5 zachód 2.43

Pojutrze: Filip, w.
23. 8. 26. Słońca wschód 4.56 zachód 19.8
Księżycy wschód 19.38 zachód 4.12

Z miasta.

Chojnice, dnia 21 sierpnia 1926 r.

— Porządek nabożeństw w farze. 7,30 Msza św. z polską nauką 8,45 nabożeństwo niemieckie. 10,30 suma z polskim kazaniem. 12,15 Msza św. 3 po poł. nieszpory polskie.

W Moszczenicy o 10,30 suma z kazaniem (odpust).

— Targ tygodniowy z dnia 21 VIII 26. Żądano za funt: masła 2,80, wleprzowiny 1,50—1,60, skop. i cielęciny 1,20, wołowiny 1,00—1,40, mięso siekane 1,60, słonina świeża 1,80. Wyroby: krwawa i wątroblana 1,20, mięsna 1,80. Ryby: węgorze 2,00, liny 1,20, szczupaki 1,30, okonie 60—70. Kapusta za str. 15 zł, marchew 15 gr., kalarepa 20, rabarber 10 gr. za pęczek, ogórki do kiszzenia mendel 1,50, gruszkki 20—40 gr.

Zważ,

że w każdym domu polskim powinna się znajdować polskokatolicka gazeta dla Ludu,

że najlepszą gazetą dla Pomorza zachodniego, oraz dla Kaszub i Borów jest „Dziennik Pomorski” ze swymi dodatkami „Ogniskiem Domowym”, „Niwą Pomorską”, „Aniołem Stróżem i Rolnikiem”.

A zatem zaabonuj „Dziennik Pomorski” i polecaj go innym.

Czas już odnowić przedpłatę na miesiąc wrzesień.

Z Pomorza.

Wiele. Drugi tegoroczny odpust na Kalwarii wielkiej rozpocznie się w sobotę dnia 28. sierpnia o godz. 2 po poł. Zapraszamy serdecznie Przew. X. X. Konfratrów jak i wlnych. X. Wrycza, prob.

Kartuzy. Masowy ubój świń w celach wywozowych za przykładem innych miast pomorskich. Rzeźnia czerpać będzie z tego źródła znaczne dochody, poza tem miasto utrzymuje darmo 1 procent mięsa ze sztuk ubitych. Także ludność uboższa korzysta z uboju, np. funt główny sprzedaje się za 50 gr., nog za 25 gr. a żeberka za 40 gr.

Z powiatu świeckiego.

Sucha. Zebranie miejscowego Tow. Powst. i Wojaków odbyło się przy licznym udziale członków w lokalu p. Sroczyńskiego. Po zagajeniu uchwalono zakupić czapki wojskie nadając temsamem towarzystwu wygląd iście wojski. Celem uzupełnienia zarządu wybrano zast. sekretarza drh. Franc. Nitke. Uchwalono urządzić zawody strzeleckie o nagrody.

Zalesie Królewskie. Interesujące zebranie Powst. i Wojaków odbyło się przy licznym udziale członków i sympatyków. W toku obrad zdawał zarząd jak i odnośna komisja obszernie sprawozdanie z tegorocznego święta strzel. Dalej proponowano urządzenie zawodów strzel. o nagrody. Uchwalono takowe urządzić i to najprawdopodobniej w niedzielę przed 15. IX rb. Na koniec hasłem „Wolność” prezes solwował zebranie.

Plewno. Pyszczyca wybuchła swego czasu pomiędzy bydkiem rogatem tut. gospodarza p. Mantuilla, wygasa.

Pruszcz. Święto strzeleckie obchodzilo miejscowe Tow. Powst. i Wojaków pod prez. drh. Cichańskiego w niedzielę 8 bm. Po zblórcie członków przed dworcem wyruszone ze sztandarem i muzyką do Topólna na strzelnicę tamt. Tow. Wynik strzel. był nast: Najlepszy strzelec druh Jan Onasz 55 pierścieni, II drh. Murawski 52 pierśc. a III druh Cichański urz. poczt. 51 pierśc. Wieczorem wrócono do wsi i bawiono się wesolo na sali p. Seldla.

Niem Łąki. Skradziony rower p. Betynie o czem to swego czasu pisaliśmy został odnaleziony lecz nie cały w tak zwanej stłdce zboża na własności p. Neufeldte. Brakują przy rowerze oba kółka z wolnym biegiem, siódło i kierownica.

Topolnek. Skradł nieznan dotąd sprawy tutejszemu obywatelowi p. Dawidowi Peterowi trzy szory robocze.

Osie. Oznakę frontu pomorskiego im. Hallera otrzymał kupiec tamtejszy p. Leon Leraczyk, komendant miejs. Tow. Powst. i Wojaków. Brał on czynny udział przy wkraczaniu wojsk Hallera na Pomorze, pułku kaszubskim, a następnie w wojnie bolszewickiej.

Topólno. Jarmark na konie i bydło odbył się tutaj w czwartek dnia 12 bm. przy świetnej pogodzie, lecz wprawdzie niewielkim ruchu jarmarkowym. Konie spędzono około 100 sztuk, zaś bydła około 30 sztuk. Ceny na konie i bydło były dość wysokie.

List napisany drzącą ręką, był od Marji Bressoles. Oto co w sobie zawierał:

„Dowiedziałam się, kochana Symeono, żeś kilkakrotnie przychodziła zapytywać o me zdrowie, ale nie mogłaś się widzieć ani ze mną, ani z ojcem. Chorą byłam... bardzo chora — teraz chociaż jeszcze nie wyzdrowiałam, trochę mi już lepiej. Bardzo będa rada cię uściskać, kochana Symeono. Jutro w niedzielę masz wolny dzień. Jeśli będziesz mogła, przyjdź do nas, sprawdzim mi wielką przyjemność, bo wiesz, jak jestem do ciebie przywiązana.

„Szczęśliwaś!... wyzdrowiałaś, teraz na mnie kolej być chorą, wyzdrowiałaś... a ja umrę może. Do jutra więc, nieprawdaż? Zycziłwa ci Marja Bressoles”.

Symeona dwa razy przeczytała ten list z gorącym łzami.

— Umrzeć ma! — szepnęła, usiłując wstrzymać się od płaczu. — Ona mówi o śmierci! o! to niepodobna! Bóg byłby zbyt okrutny, gdyby zabrał do siebie tego anioła, który sjele dobrodziejstwa na swej drodze życia. Naturalnie, że pójdę jutro i poproszę pani Dubiej, aby mi pozwoliła iść od samego rana.

W tej właśnie chwili ukazała się pani Doblej, która szła oglądać sypialnie, co czyniła każdej soboty. Zadowolona z wzorowego porządku, pocieszyła strapioną Symeone, udzieliła jej potrzebnego pozwolenia i odeszła. Chociaż ciężko było jeszcze na sercu Symeone, uśmiechała się na myśl, że zobaczy swych drogich protektorów.

VIII.

W pokoju państwa Bressolów zeszedł się doktor z Maurycem, który się u niego wywładywał o zdrowie Marji.

(Ciąg dalszy nastąpi).

W oryginalnych kociołkach, słoikach, krążkami gumowemi, aparatami i butelkami do soków firmy Weck Oflingen
Porcelana — szkło — fajans — wyroby kamienne i emaljowe.

Gotuj na zapas!
Ludwik Rasch
Porcelana — szkło — fajans — wyroby kamienne i emaljowe.

Stoje do zaprawiania, naczynia gliniane słoiki: Juwel, Higera, Lodęg i t. d. wyrób stalowy, sztucce i żyłki.

Dziadkowo. Eksmitowano tutaj niejakiego Umińskiego, który pozostawiony łasce losu, zamieszkiwał przez 8 dni pod gołym niebem na targowisku. Wreszcie magistrat wskazał mu mieszkanie w pewnej ubikacji bez dachu równającej się chlewu. Obywatele działawscy dziwią się, że Magistrat miał odwagę takie mieszkanie wymienionemu przeznaczyć.

Wąbrzeźno. 4 ołтары grzybów trujących. W poniedziałek 9 bm. małżonkowie Bieniasowie po spożyciu większej ilości grzybów (najwidoczniej trujących) bardzo poważnie zachorowali i nazajutrz odstawiono ich do tut. szpitala. Pomoc lekarska okazała się w obecności bezkuteczną. Nieszczęśliwych wśród okropnych męczarni zaopatrzył ks. Lewańczyk na drogę do wieczności. W środę został się z tym światem małż. B. a żona jego walczy ze śmiercią.

W wtorek wieczorem zaszła podobny wypadek w rodzinie pp. Filcek. Szesć osób, które spożyły najprawdopodobniej także trujące grzyby, zachorowało bardzo niebezpiecznie. Przywołany na drugi dzień lekarz stwierdził zatrucie. W ciągu nocy z środy na czwartek i we czwartek przed południem zmarło w okropnych męczarniach troje dzieci, Aleksander Filcek lat 1 i pół Bronisława Filcek 5 lat i Janina Leweńska 6 lat pozostałych dwoje dzieci wraz z matką walczy ze śmiercią. Dwoje zmarłych są dziećmi Filcków, trzecie zaś Leweńskiej, zamężnej córki Filcków. Grzybów tych w rodzinie F. nie spożywał ojciec i troje dzieci, którzy z boleścią patrzą na okropne skutki zatrucia.

Dodać należy, iż nie zawsze wypadki tego rodzaju są skutkiem spożycia grzybów trujących. Zimne napoje, wypite po spożyciu grzybów jadalnych, wywołują również objawy zatrucia. Wogóle jest wskazana jak najdalej idąca ostrożność w używaniu napojów zimnych (zwłaszcza piwa) po spożyciu tłustych potraw.

Z dalszych stron.

Gdańsk. (Smiały czyn.) 9 letnia ucznica Frieda Froehlich z Elbląga uratowała przed kilku dniami 3 osoby od śmierci. Przebywała ona podczas wakacji u p. Conrada w Walldorfu i kąpała się razem z dwiema jego córkami w pobliskiej rzeczce. Obie siostry licząc lat 12 i 13 nie umiejąc pływać, oddaliły się zbytnio od brzegu i zaczęły tonąć. Na wołanie nieszczęśliwych przybył ojciec oraz Frieda F. Rzucił się więc na ratunek, lecz p. C. zaczął również wkrótce tonąć. Jednakże 9 letnia F. uratowała wszystkie troje.

Warszawa. (W sprawie fundacji kórnickiej.) W dniach 12 i 13 sierpnia zasiadało w Warszawie Kuratorium Zakładów Kórnickich. Przedmiotem obrad Kuratorium był ogólny stan interesów i niektóre bieżące potrzeby fundacji, w szczególności zaś zarzuty podniesione świeżo przeciwko zarządowi fundacji w broszurze dr. Henryka Wilczyńskiego. Po wyczerpujących rozprawach doszło Kuratorium jednomyślnie do zupełnie stanowczego przeświadczenia, że na tle tej broszury powstałe, niepokojące opinie publiczną, podejrzenia zamachów na majątek fundacji i nadużywania przez członków Zarządu stanowisk swych dla zajątwiania osobistych zobowiązań, są pozbawione wszelkiego uzasadnienia. Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości co do legalności niektórych czynności prawnych przedsięwziętych przez wykonawców testamentu s. p. Władysława Zamoyńskiego, uchwalono postarać się o urzędową opinię prawniczą.

Łódź. (Morderstwo.) Donoszą z Łodzi, że we wsł Górk powiatu łódzkiego zamordowana została 32-letnia Antonina Mielczarska pod zarzutem rzużenia uroku na kury. Policja, która została wezwana, nie zdołała już uratować zamordowanej. Aresztowano trzech inicjatorów samosądu, którzy podzegli lud do zbrodni.

Lwów. (Żywi mieszkańcy grobów.) Jakże skandale mieszkaniowe dzieją się we Lwowie, dowodzi fakt, że eksmitowana rodzina Ellenberga śpi od trzech tygodni na stokach Cytadeli, zaś rodzina Borowiczów, złożona z 8 osób, nocuje od szeregu dni na cmentarzu Łyczakowskim w niedokończonych grobowcach. Wypadki takie, przeciw którym gmina nie reaguje, wywołują wśród ludności duże wzburzenie.

Rożmaitości.

Szczyt wygody. Panna Inga Corell, podobno niezwykle urodziwa, miała narzeczonego, zapalonego automobilistę. Korzystając z tego, że panna Corell z rodzicami mieszkała w parterowym domu na letnisku i że drzwi, wiodące z dworu wprost do pokoju jadalnego były szerokie, młodzieniec wjechał w dom automobilem, przyczem nie zdążył zahamować i wjechał na stół, przywrócił dwie ciotki swej narzeczonej i przed kredeusem zatrzymał się.

Wynalazek polskiej techniki zapobiegnie katastrofom kolejowym. Dnia 18 bm. na stacji kolejowej Maczki komisja ministerjalna wspólnie z delegatami warszawskiej dyrekcji kolejowej badała

Niechaj nas dzielecko sądzi!.. W sobotę, niedzielę i poniedziałek na ekranie Kina Nowości.

W Paryżu podczas demonstrowania filmu powyższego niemal wszyscy widzowie zwłaszcza element niewieści nie mógł pohamować płaczu, przejęty tragicznym losem nieszczęśliwej kobiety.

doniosły wynalazek polskiej techniki zapobiegający zderzeniom się pociągów.

Aparat ten umieszczony na lokomotywie, bez wiedzy maszynisty zatrzymuje pociąg na 150 metrów przed miejscem, na którym musiałyby nastąpić zderzenie. Wynalazcami są pp. Feliks Zygmunt oraz inż. Mochał Wolewiński.

Próba wypadła dodatnio. Dwie lokomotywy, puszczono przeciw sobie, zatrzymały się na wskazanej przestrzeni.

Niezależnie od aparatu umieszczone były na lokomotywach powietrzne instalacje, połączone prądem elektrycznym z szynami i zwrotnicami, które w ten sposób dostawały się do automatów działających w parowozach.

Zemsta... Kanl. Miasteczko b. Kongresówki, Radziejów Kujawski, było w tych dniach świadkiem nieprawdopodobnej, a jednak autentycznej „tragifarsy”. Rzecz się miała tak: Dnia 7 b. m. na ulicach wspomnianej miejsciny ujrzano człowieka, który dziwną melancholiją odstręczał od siebie przechodniów. Każdemu zdawało się, że ma przed sobą nieszczęście i to nieszczęście straszne.

W pewnym momencie bohater przystanął. Popatrzył na otaczającą go przestrzeń, zaklął, zapłakał i... zaczął rozdierać na sobie szaty. Poszła w strzęby marynarka, ten sam los spotkał kamizelkę, koszulę i spodnie. Osobnik zdjął następnie buty, potargał skarpetki i tak podarzył resztę bielejny stanął na ulicy miasta w stroju adamowym. Zrobił się popłoch. Ludziska zaczęli uciekać a osobliwy człowiek spokojnie, z rozpaczą przeszedł ulicę i zmierzając poza obręb miasta. Tutaj dzikusowi zagroziła drogę policja. Przyprawiony na komisarja otwierał oczy, że czyn jego był wynikiem desperacji po stracie 300 dolarów, którą to sumę wypożyzył pewnemu przyjacielowi; przyjaciel sumę wierzycielowi zapłacił. Trzeba było szukać zemsty. Bohater zemiścił się na całym mieście.

Nazwisko jego Kanla, pochodzi z pobliskiej wsi obok Radziejewa Kujawskiego.

Okoń „znosi” podatki. Były ksiądz pos. Okoń, utraciłszy wszelki kredyt moralny i zaufanie na tych terenach Kongresówki, gdzie dotychczas operował, zabrnął aż do pułtuskiego ze swą szkodliwą propagandą.

W gminach Obrzyte, Wyszków i Zatory zdążył już urządzić szereg wieców, „zwalnia” ludzi od kar za zwłokę w płaceniu podatków, od kar leśnych, „przyznaje” pożyczki, nawet gminę zwalnia od ciężarów na opłacanie nauczycieli. Jednym słowem czarodziej i dobroczyńca w jednej osobie. Niestety jest wielu naiwnych, którzy podobno obietcom Okonia wierzą.

Nasze nowinki.

Do redakcji naszej zawiąta ciekawa czwórka składająca się z dwóch mężczyzn i dwóch kobiet.

Celem ich jest otworzyć w Chojnicach fabrykę humoru, który w ostatnim czasie jest bardzo jałowy i coraz rzadszy tak że grozi mu zupełne wymarcie. Jako miejsce fabryki wybrała sobie lokale z salą. Niestety żaden z wzyścieli lokal sali im udzielić nie chciał — z obawy, aby publiczność, która z okazji przedstawienia teatru grudziądzkiego oraz koncertu na kościół polski w Gdańsku okazała takie wielkie zainteresowanie dla tego rodzaju występów, nie rozwalila murów.

Zwrócił się więc do nas i odatd będą dawali przedstawienia na łamach naszego „Dziennika”.

Role ich 5 charakterystyczne po kolei.

Występ I:

Plota: Czy ty jesteś człowiekiem mądrym i docieplnym?

Mruk: Ja codzieln w restauracji zjadam dwa funty najlepszego rozumu w świecie.

Plota: A co to za rozum?

Mruk: Mózgi wołowe.

Plota: Czy ty wiesz, dlaczego w tym roku niebo tak ciągle deszczem sieje i grzmi?

Mruk: Placze i szlocha nad naszą sanacją moralną.

Plota: Czy ty wierzysz w uczciwość i sprawność naszej Straży celnej?

Mruk: Dałbym sobie za nią nastąpić na wszelkie nagłotki.

Plota: A cóżbyś powiedział, gdybym ci wymienił kogoś, co w tym roku prawie codziennie przechodzi bez paszportu i przemycza z Niemiec przez granicę naszą swe towary bez cła?

Mruk: Nie wierzę, aby taki był. Kto to więc?

Plota: Deszcz.

Mruk: Wiesz, kto jest najnieczysty w naszym klubowi wioślarskiemu?

Plota: No?

Mruk: Wiatr.

Plota: Jaktó?

Mruk: Bo wieje silnie w niedziele, aby klub nie mógł urządzić zawodów pływackich.

Plota: To się mylisz. Bo jest wręcz przeciwnie, wiatr jest temu klubowi uajczysty i dlatego dmie, bo sądzi, że klub urządzi zawody żeglarskie.

Mruk: A teraz jedno ważne i wielkie i trudne zapytanie: Co ma ten uczynić, który sobie dotąd nie zapisał „Dziennika Pomorskiego” lub „Ludu Pomorskiego”?

Plota: Co ten ma uczynić?

Mruk: Tak! co ten uczynić?

Plota: Pospiesz się i natychmiast odnowić przedpłatę na miesiąc wrzesień.

Ruch w Towarzystwach.

Ochotnicza Straż Pożarna. Zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej odbędzie się w wtorek o godz. 8 wieczorem w lokalu p. Pruskiego.

Obecność wszystkich członków porządana

Zarząd.

Walne zebranie Związku niższych pracowników pocztowych odbędzie się w niedzielę d. 22 bm. o godz. 4 pop. w lokalu p. Smeji w Chojnicach.

O lęby na to zebranie nie jawiła się przepisana statutem ilość członków odbędzie się o 15 min później drugie walne zebranie, które będzie prawomocne do powzięcia wszelkich uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Na porządku dziennym wybór nowego zarządu, wybór delegata na drugi kongres poczt. oraz przyjmowanie członków.

Ze względu bardzo pilne sprawy przybycie wszystkich kolegów konieczne.

Zarząd.

Bladowo. Zebranie plenarne Stow. Młodzieży Polskiej Miejskiej w Bladowie odbędzie się w niedzielę dnia 22. 8 b. r. o godz. 3 po poł. O liczny udział czynnych, wspierających i honorowych członków prosil

Zarząd.

Nowydwór. Zebranie Kółka Rolniczego Ogrodziny odbędzie się w niedzielę dnia 22 bm. popoł. o godz. 5 w sali p. Wejlanda. Ponieważ są sprawy ważne do omówienia, uprasza się o liczny udział w zebraniu.

Wesołowski, sekr.

Dział gospodarczy.

Giełda Gdańska,

dnia 21 sierpnia 1926 r.

100 gułd. gd. 174,88 złot.

Giełda Warszawska,

dnia 21 sierpnia 1926 r.

Dolar 8,98—9,05 zł

Funt szterling 44,07 zł.

Giełda zbożowa,

21. 8. 1926 r.

Żyto 100 kg. 30,00—31,00 zł.

Pszennica „ „ 40,00—43,00 zł.

Mąka żytnia 70 proc. „ „ 48,00—50,00 zł.

„ „ 65 „ „ 50,00—50,00 zł.

„ „ pszenna 65 proc. „ „ 65,00—68,00 zł.

Jęczmień browar. „ „ 30,00—34,00 zł.

Owies „ „ 24,00—25,00 zł.

Groch „ „ 00,00—00,00 zł.

Ziemniaki nowe „ „ 00,00— „ zł.

Ospa żyt. „ „ 20,00—21,00 zł.

Ospa pszenna „ „ 21,50—00,00 zł.

Uspokoienie stałe.

Poznańska targowica miejska.

Urząd. not. cen Komisji Targowej

z dnia 20 sierpnia 1926 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

1. Stadniki: gatunek I. 136—140 zł, II. 116—118 zł,

III. 96 zł, IV. 66—76 zł.

2. Owce: gatunek I. 126—009 zł, II. 110—114 zł,

III. 90—96 zł.

3. Cieleta: gatunek I. 160—000 zł, II. 150—000 zł,

III. 140 zł, IV. 130 zł.

4. Swinie: gatunek I. 238—000 zł, II. 226—230 zł,

III. 216—220 zł, IV. 216 zł, V. 206—210 zł.

Uspokoienie spokojne.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Jeske.
Drukłem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Licytacja.

Celem pokrycia należności skarbowych odbędzie się sprzedaż licytacyjna najwięcej dającym za gotówkę w **Powalkach**, dnia 23. 8. 26 r. o godz. 9 tej przedp. przed sołectwem wóz wyjazdowy, wóz roboczy i 8 centarów żyta

w **Brusach**, dnia 23. 8. 26. r. o godz. 12-tej w pol. przed sołectwem ogniotrwała szafa i skład desek w **Chojnicach**, dnia 25. 8. 26 r. o godz. 11 tej przed pol. w lokalu p. Jazdzewskiego 800 sztuk cegieł, kanapy, stoły, bufet, blurko, fotele, lustro z podstawą, obraz, garnitury do włosów, wino, fortepian i parowniki.

O tem zawiadania sekwestrator przy Urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych w Chojnicach. Chojnice, dnia 16 sierpnia 1926 r. 1858

Publiczne wydzierżawienie polowania.

W **czwartek, dnia 26 sierpnia br.** odbędzie się o godz. 16 tej w biurze Krajowego Zakładu Poławczego w Chojnicach

publiczny przetarg polowania

na obszarze należącym do majątności Igły (Krajowy Zakład Poprawczy) pow. chojnicki.

Warunki dzierżawy będą wyłożone do przeglądu w dniu przetargu. Zastrzega się wolny wybór pomiędzy trzema najwięcej dającymi. 1900

A. Woźniacki
Administrator Dóbr Krajowych.

Najtańsze źródło zakupu!

M. Nabożny - Czersk

Telef. 2. ul. Kościuszki 25. Telef. 2.

SKŁAD MASZYN I ROWERÓW

Polecam

maszyny rolnicze

Maneże, młóckarnie szerokomłotne, młóckarnie cepowe „Ideal“, młóckarnie z wałkami syst. „Gruse“, siewczarnie, wialnie, srotowniki, parniki, plugi, brony, kultywatory i siewniki.

Maszyny doszyciariowery

w wielkim wyborze.

Centryfugi

Milena, Milo, Milo-Juvel, Alfa, Dalia, Globe, Diabolo, Viking, Krupp itd. Ceny bardzo niskie.

Bogodne warunki spłaty (do 12 miesięcy)

Części rezerwowe do wszelkich maszyn, centryfug i rowerów na składzie.

Własny warsztat reparacyjny.

Kupuję każdą ilość

Wisien kwaśnych.

Br. Kiedrowski

Czersk, destylacja. 1733

SKŁAD MEBLI

ul. Młyńska 17

poleca kanapy, leżanki, biurka dyplomatyczne, fotele przed biurka, garnitury dębowe i krzesła wiedeńskie. Przy zakupie całych urządzeń pokojowych przyjmują wzamian używane meble zbytne Dla pp. urzędników najdogodniejsze warunki spłaty. 1706

Rzetelna obsługa

Do komunji świętej

Wielki wybór polecam z mego bogato zaopatrzonego składu po nader niskich cenach **materiały na suknie i ubrania, gotowe ubrania, (granat. i czarne) pończochy, rękawiczki chusteczki, kapelusze i t. d.** po najtańszych cenach.

Dom Mód J. Jaczyński.

Stale ceny

Rzetelna obsługa

W ogrodzie cukierni Radke

w niedzielę, dnia 22 sierpnia od godz. 4-tej po poł.

KONCERT

o wzmocnionej kapeli.

Od godz. 9^{1/2}

DANCING

w altanach.

Wstęp wolny.

Wstęp wolny.

B. Radke

właśc. cukierni.

Wyborne napoje, ciastka i lody.

KINO NOWOŚCI

W sobotę, niedzielę i poniedziałek o godz. 8.15. (dnia 21 — 23 sierpnia)

Niechaj nas dziecko sądzi!...

(Tragiczny trójakt) 9 aktów miłości, cierpienia i sportu. Dramat kobiety wynalazczyni, która kochała 2 mężczyzn. W roli głównej: Lee Parry i Hans Mierendorf. Uwaga: Podczas demonstrowania powyższego filmu w Paryżu, wszyscy nieomal widzowie, zwłaszcza element niewieści, nie mogli pohamować płaczu, przejęci tragicznym losem nieszczęśliwej kobiety.

W niedzielę 22 sierpnia o godz. 8 wiecz w sali hotelu Centralnego odbędzie się

Powtórzenie całkowitego programu

Króla żelaza

Klemensa Ursusa Felchnerowskiego

oraz

Walka rozstrzygająca

Felchnerowski—Picco.

W zawodach biorą udział zapasnicy miejscowi i z okolicy. Poprzedzają: TANCE do rana. 1901

Gdy spotkasz dziadka swego, to pozdrów go i powiedz mu, że firma

A. J. Jeleniewski nast. właśc. STANISŁAW RINK,

przy Rynku 6

dodaje co sobotę

dobrze mydło toaletowe bezpłatnie!

Sprzedam z wolnej ręki

4 konie, 1 źrebę, 1 kryty powóz, 1 woland, 2 krowy, 2 woze robocze itd.

Oprócz tego wysprzedam mój cały zapas towarów o

20 procent niżej cen

jak: cement, wapno, papę dachową, lepnik, trzcinę, gwoździe, plugi, węgiel opałowy i kowalski, kafele do pieców, parowniki, wszelkie żelazo i to lemieże, odkładnie buksy, podkowy itp.

Sprzedawcę będzie od poniedziałku do czwartku dnia 26 8. br. na tych warunkach.

Władysław Literski, Brusy.

Urody

dodaje delikatną twarz, świeży młody wygląd, biała aksamitna, miękka skóra i podpaszającą piękną cerą. Wszystkie te zalety osiągnąć można używając za wszelką cenę prawdziwego mydła liliowo-mlecznego „Ergasta“.

Do nabycia w **Brusach**

A. Kiedrowski, Skład Kolon.

Jan Pański, Skład kolonjalny

w Chojnicach

Kazimierz Żak, Drogerja.

3 dekarze

na dachówkę mogą się natychmiast zgłosić 1867

Paweł Zaborowski

Wejherowo, Pucka 3.

Dom. Zbentny p. Chojnice poszukuje od 1. 9. 1907

gospodyni-kucharki.

Pokój umebl.

od zaraz lub 1. 9. br. do wynajęcia. 1902

Warszawska 13 1.

Jeden morg dobrej ziemi

położonej nad szosą do Człuchowa zaraz na sprzedaż **K. Januszewski** Pietruszkowa 28 1887

Na najdogodniejszych warunkach na raty. **Całe urządzenie pokojowe, garnitury kuchenne, krzesła, leżanki, wszelkie inne sprzęty domowe poleca** **Jan Dolny** Stolarski, Chojnice, Dworcowa Nr 1.

Lustrzany połysk

Webin

Profesor przyjmie 2 lepszych chłopców

na stancję

Adres wskaże ekspedycja Dzien. Pom. 1904

Na sprzedaż wielki 1898

stół

kuchenny

ul. Podmurna 16 II piętro.

Kasyno Oficerskie 1 Baonu Strzelców w Chojnicach poszukuje

kucharza

lub

kucharke

o bardzo dobrych kwalifikacjach fachowych z dnem 1 września 26 r. Zgłoszenia ustne lub pisemne z dołączeniem świadectw należy nadsyłać do Kwatermistrza 1 Baonu Strzelców w Chojnicach (Koszary) **ZARZĄD KASYNA.**

Pokój z kuchnią odstąpię temu, któryby pożyczyl na 2 miesiące

2.500 zł.

Dać dobrą gwarancję i 1/2 Łask. of. do Dzien. Pom. pod l. 1903.

OLEJE

do maszyn rafinaty, do motorów do cylindrów, maszyn parowych, samochodowych, gazowe i inne. Stale tuszce „Torotto“.

Smary na osie, benzyny rozważone na litry i w beczkach orig.

Drogerja

Bracia Hubert

właśc. Julian Hubert Chojnice, Pom. Gdańska 18. rok zał. 1894 tel 219.